

Speurtocht door Midden-Delfland

Inleiding

Midden-Delfland is een landelijk gebied waar steeds meer boeren wegtrekken omdat hun bedrijf niet meer rendabel is. Opkruipende nieuwbouw zorgt ervoor dat het gebied steeds kleiner wordt. Om de landelijkheid te waarborgen, zijn de boeren onmisbaar. Wij willen door educatie het draagvlak vergroten om het gebied in stand te houden. Begrip en ondersteuning voor boerenbedrijven is een belangrijk doel. De kinderen maken kennis met het gebied. Veel kinderen komen er nooit en moeten de kans krijgen de schoonheid ervan te ontdekken. Het is natuurlijk ook de bedoeling dat de kinderen een hele fijne excursie beleven op de boerderij en eens meemaken wat duizenden kinderen vroeger normaal vonden: leven op de boerderij.

Doelgroep

De leskist Stilte naast de stad is gemaakt voor leerlingen uit groep 7 van het basisonderwijs.

Doelstelling

Met behulp van de leskist bereidt u uw groep voor op de excursie bij de boer. De kinderen krijgen een indruk van de cultuurhistorische waarde van Midden-Delfland. Ze leren wat een melkveebedrijf is en hoe zuivelproducten van koe tot koelkast komen. Tenslotte krijgen ze inzicht in de rol die de agrarische sector heeft bij natuurbeheer.

Bezoek bij de boer

Op de boerderij staan ontdekken en beleven centraal. De kinderen worden door de boer(in) ontvangen en krijgen een opdrachtenboekje voor het bezoek. Hij of zij licht de opdrachten toe waarna de kinderen in kleine groepjes de verschillende opdrachten doorlopen. De boer neemt aan het eind de opdrachten met de groep door.

Organisatie op de boerderij

De groep is te gast op de boerderij maar de leerkracht blijft verantwoordelijk voor de orde. Verdeel de klas in maximaal zes groepjes, gelijk aan het aantal opdrachten uit het boekje. Bij ieder groepje is meestal een begeleider van de school (leerkracht/ouder/...). De kinderen kunnen vies worden dus zorg voor oude kleding en laarzen. Let op, het is altijd kouder in de polder, dus neem eventueel regenkleding mee. Neem zelf potloden mee.

Taak van de begeleiders

Iedere opdracht eerst goed lezen met de kinderen voordat ze gaan uitvoeren. Kinderen stimuleren mee te doen met het uitvoeren van de opdrachten. Je bent te gast op een bedrijf dus niet in privégedeelten komen, niet gillen, wees vriendelijk, ook naar de dieren. Blijf van machines, knopjes, schakelaars e.d. af.

Leskist stilte naast de stad

(benodigde tijd: 2 uur)

- Wat je vooraf moet weten
- Kreekruigen en karnmolens: Midden Delfland toen en nu
- Van koe tot koelkast: melkveehouderij in Midden Delfland
- Kieviten en kikkers: natuurbeheer in Midden Delfland

Antwoorden bij de opdrachten

Opdracht pagina 5

De leerling geeft in de kaart van het gebied aan waar hij of zij woont.

Opdracht pagina 7

Benodigheden: halve liter slagroom, voldoende schone potjes met deksel. Zie verder de werkwijze in het opdrachtenboekje.

Opdracht pagina 9

Wat is het verschil tussen kuilvoer en hooi?

Hooi is droger dan kuilvoer.

Wat is het voordeel van kuilvoer?

Het is makkelijker van het land te oogsten omdat het niet zo droog hoeft te worden.

Wat is een kuilvoersnijder?

Een machine die stukken gras kan snijden van de grote berg kuilgras.

Hoe werd het hooi opgeslagen voordat de balenpers was uitgevonden?

In de hooiberg.

Wat is het voordeel van de balenpers?

Er kunnen grote balen gemaakt worden van kuilgras die eenvoudig bewaard kunnen worden.

Opdracht pagina 10

In de zomer staan de koeien in het weiland en eten gras. In de winter staan de koeien op stal. De koeien eten dan geen vers gras.

Welk voer eten koeien dan?

1 **kuilvoer**   3 **hooi**
2 **snijmaïs**   4 **brokjes**

Opdracht pagina 11

Een koe heeft **4** magen. Een koe eet wel **60** kg per dag. Ik weeg _____ kg, een koe weegt wel **600** kg. Een koe drinkt **water**

Opdracht pagina 15

Probeer iets te verzinnen om minder nesten te laten vernielen en schrijf dat hieronder op. Daarna kan je lezen wat er door anderen al verzonnen is.

Bespreek de mogelijke maatregelen.

Opdracht pagina 16

Wij eten graag: **muggen, wormen, rupsen, vliegen**.
Wij maken ons nest van: **alles behalve plastic (en soms zelfs daarvan)**.

Onze eieren zijn: **klein, gespikkeld**.

Zo zien wij er in de lucht uit: **van links naar rechts; tureluur, kievit, grutto, scholekster, wulp**.

Waar leggen wij onze eieren: **optie 4, in een nest van gras**.

Opdracht pagina 18

Onderstreep de diertjes die in schoon water leven.
Bloedzuiger, kikker, poelslak, schrijvertje, watervlo, schaatsenrijder, kikkervisje, salamander.

Evaluatie

Een nabespreking van het bezoek bij de boer met de klas is wenselijk. Het werkboekje dat is ingevuld op de boerderij kan als leidraad dienen. Als dit vooraf meegedeeld wordt, dan kan dat de inzet op de boerderij stimuleren. De kinderen zullen deze excursie niet snel vergeten en waarschijnlijk merkt u tijdens de nabespreking dat de kinderen veel meer weten dan tijdens de voorbereiding in de klas.